

EKONINFOCHECKER

“Kako je dionički indeks CROBEX rastom u 2024. pretekao globalne odlikaše”

Provjera istinitosti članka

Mentorica: izv. prof. dr. sc. Ana Marija Sikirić Simčić

Studentica: Lorna Vukojević

“Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

Link na originalni članak: <https://forbes.dnevnik.hr/financije/kako-je-dionicki-indeks-crobex-rastom-u-2024-pretekao-globalne-odlikase/>

Naslov originalnog članka: Kako je dionički indeks CROBEX rastom u 2024. pretekao globalne odlikaše

CROBEX i CROBEX10 u 2024.: Provjera istinitosti tvrdnji o povijesnom rastu i dominantnoj likvidnosti

Gotovo zvuči senzacionalno: hrvatski burzovni indeksi u 2024. godini ostvarili su dvoznamenkasti rast i pretekli mnoge svjetske uzore poput Dow Jonesa, S&P 500 i DAX-a –prenose domaći mediji. Uz rast CROBEX-a za 26% i CROBEX10-a za gotovo 30%, dodatno se ističe da se likvidnost koncentrirala na nekoliko vodećih dionica te da su neki domaći blue-chipovi ostvarili i troznamenkasti postotni skok. Ovaj članak daje provjeru istinitosti konkretnih izjava o snažnim prinosima hrvatskog tržišta kapitala i strukturi prometa u 2024., temeljem javno dostupnih izvora i objektivnih financijskih pokazatelja.

Provjera točnosti 1. izjave: „Zvuči bombastično, ali je točno: domaći dionički indeksi svojim su snažnim, dvoznamenkastim rastom u 2024. godini pretekli brojne svjetske pandane. To je naglasila Uprava Zagrebačke burze u nedavnom osvrtu na prošlu godinu, a naglasili su da se CROBEX zaustavio na gotovo 26 posto, „pretekavši odlikaše poput Dow Jonesa, S&P 500 i DAX-a“.

CROBEX je u 2024. godini zaista zabilježio dvoznamenkasti rast od otprilike 26%¹. Konstatacija da je CROBEX imao veći porast od indexa S&P 500, Dow Jones-a i DAX-a je također istinita. Budući da je S&P 500 u 2024. godini imao porast od 23,31%, Dow Jones od 12,88% a DAX od 18,83%, doista možemo zaključiti da ih je CROBEX-ov porast nadmašio².

Provjera točnosti 2.izjave: „Također, blue-chip indeks CROBEX10 skočio je gotovo 30 posto. No, likvidnost je bila koncentrirana u manjem broju dionica, a najviše se trgovalo dionicama društava HT, Končar, Podravka, Ericsson Nikola Tesla i Končar – D&ST.. “

¹ ZSE (2025) INVESTOR PRESENTATION – February 2025, dostupno na: https://zse.hr/UserDocsImages/docs/investor%20relations/ZSE_Investor_Presentation_February_2025.pdf?vel=1504019

² Yahoo Finance - Stock Market Live, Quotes, Business & Finance News, dostupno na: <https://finance.yahoo.com/>

CROBEX10, indeks koji se sastoji od 10 hrvatskih dionica iz CROBEX indeksa s najvećom free-float tržišnom kapitalizacijom i prometom, imao je porast od 29,3%. Stoga, tvrdnja da je CROBEX “skočio gotovo 30%” je točna³. Činjenica da se najviše trgovalo dionicama društava HT, Končar, Podravka, Ericsson Nikola Tesla i Končar – D&ST također je točna iako se promet i rang mjesečno blago mijenjaju, ali tijekom cijele 2024. upravo su ove dionice činile jezgru najlikvidnijih izdanja CROBEX indeksa⁴.

Provjera točnosti 3. izjave: „I treću godinu zaredom CROBEX nadmašio S&P 500. Ako u izračun uključimo i dividende tj. usporedimo indekse ukupnog povrata (total return), razlika je još veća jer su dividendni prinosi kod hrvatskih kompanija veći. Tako je CROBEXtr u 2024. porastao za impresivnih 30,4 posto, a S&P 500 (TR) za 25 posto“.

Budući da je S&P 500 u 2024. godini imao porast od 23,31%, u 2023. porast od 26,3%, a u 2022. godini pad od 27%, dok je CROBEX u 2024. porastao za 26,35%, u 2023. za 26,57%, a u 2022. pao za 5,12%. Dok je CROBEXtr (total return), koji osim cijena uključuje i dividende, porastao za 33,52%, dok je S&P 500 (TR) porastao za 25,02%⁵. Time se potvrđuje točnost tvrdnje.

Provjera točnosti 3. izjave: „Najviše se trgovalo dionicom HT-a koja je uz to porasla za preko 47 posto, napominje, i to ne računajući dividendu. Na drugom mjestu je dionica Končar grupe za koju kaže da je postala perjanica domaće burze s rastom dionice u 2024. godini za više od 137 posto.“

Tvrdnja da se najviše trgovalo dionicom HT-a koja je porasla za preko 47,25% je točna, te je njezin promet iznosio 31.850.330,80 eura. Također je točno da je na drugom mjestu dionica Končar grupe s rastom dionice u 2024. godini za 137,43%, čiji je promet iznosio 31.598.448,00 eura⁶.

Analizom kvantitativnih podataka jasno je da su istaknute izjave iz članka utemeljene i točne, a hrvatsko tržište kapitala u 2024. zaslužno nosi oznaku jednog od najuspješnijih u Europi te godine.

³ ZSE (2025) INVESTOR PRESENTATION – February 2025, dostupno na: [https://zse.hr/UserDocsImages/docs/investor%20relations/ZSE Investor Presentation February 2025.pdf?vel=1504019](https://zse.hr/UserDocsImages/docs/investor%20relations/ZSE%20Investor%20Presentation%20February%202025.pdf?vel=1504019)

⁴ ZSE (2025) Izvješće trgovanja za 2024., dostupno: <https://zse.hr/hr/periodicna-izvjesca-trgovanja/24?period=annual>

⁵ Yahoo Finance - Stock Market Live, Quotes, Business & Finance News, dostupno na: <https://finance.yahoo.com/>

⁶ ZSE (2025) Izvješće trgovanja za 2024., dostupno: <https://zse.hr/hr/periodicna-izvjesca-trgovanja/24?period=annual>